

Sygn. akt III Ca 566/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SO Leszek Dąbek (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Braziewicz

SR (del.) Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Dominika Tarasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. Ł.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej
w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 27 maja 2014 r., sygn. akt I C 53/12

1. prostuje oczywistą niedokładność rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że ustala, iż powód ponosi w całości koszty procesu, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach;

2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 o tyle, że:

a) **w miejsce zasądzonych w nim odsetek ustawowych zasądza od pozwanej na rzecz powoda odsetki ustawowe od kwoty 7.400 zł (siedem tysięcy czterysta złotych) od dnia 22 grudnia 2010 roku;**

b) **oddala powództwo w części żądania zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 7.400 zł (siedem tysięcy czterysta złotych) za okres od dnia 26 lipca 2009 roku do dnia 22 grudnia 2010 roku;**

3. oddala apelację w pozostałej części;

4. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 600 zł (sześćset złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSR (del) Ewa Buczek - Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Powód K. Ł. żądał zasądzenia na jego rzecz

od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 7.500zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 07 2009r.

oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdził, że łączyła go z pozwaną umowa ubezpieczenia „autocasco” samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W dniu 24 06 2009r. samochód został uszkodzony a koszty jego naprawy przekroczyły jego wartość rynkową. Pozwana wypłaciła mu tylko część należnego mu odszkodowania. W trakcie rozmowy telefonicznej przeprowadzonej

z konsultantem pozwanej została poinformowany, że w celu uzyskania pełnego odszkodowania musi złomować wrak samochodu i przedstawić pozwanej dokumentację potwierdzającą jego ze złomowanie i wyrejestrowanie samochodu. Pomimo spełnienia tych warunków pozwana odmawia mu wypłaty pozostałej części odszkodowania, twierdząc, że uzyskana przez niego w wyniku złomowania wraku samochodu cena nie odpowiada rzeczywistej wartości samochodu.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach sporządził w dniu 22 10 2010r. skaza zapłaty w którym polecił pozwanej zapłacić powodowi dochodzone należności.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna w S. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wносиła

o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu.

Przyznała, że łączyła ją z powodem umowa ubezpieczenia „autocasco” samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...)

oraz podnosiła, że w pełni skompensowała mu szkodę powstałą w jego majątku

w wyniku uszkodzenia tego samochodu, gdyż powód miał możliwość zbycia jego pozostałości za cenę około 7.000zł – 8.000zł.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w wyroku z dnia 27 05 2014r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.400zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 07 2009r., oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu „na podstawie art. 98 k.p.c. pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu”.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia między innymi przywołał regulacje: art. 822 § 1 k.c., art. 805 k.c. art. 361 § 1 i 2 k.c. art. 363 § 1 i 2 k.c. oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 05 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152, z późniejszymi zmianami). Następnie dokonał oceny prawnej poczynionych ustaleń i w jej wyniku stwierdził, że „Skoro sprzedaż wraku za cenę 300zł nastąpiła za zgodą jeśli nie poleceniem pozwanego winien on uiścić na rzecz powoda kwotę 7.400zł celem pełnej likwidacji szkody. Kwota ta jest wynikiem pomniejszenia wartości pojazdu ustalonej przez biegłego na dzień szkody (26.600zł) o kwotę wypłaconego odszkodowania (18.900zł) i kwotę uzyskaną ze złomowania pojazdu (300zł)” i w tej części żądania głównego uznała powództwo za uzasadnione,

a w pozostałym zakresie jako bezzasadne powództwo oddalił. Orzekając

o należnych powodowi odsetkach za opóźnienie się pozwanej w zapłacie powodowi należności głównej stwierdził, że szkoda została zarejestrowana w dniu 26 06 2009r. i dochodzone odsetki ustawowe należą się powodowi od dnia

26 07 2009r., gdyż w tej dacie pozwana dysponowała dokumentami niezbędnymi do ustalenia odpowiedzialności i wysokości świadczenia odszkodowawczego, a w pozostałej części uznała powództwo za nieuzasadnione.

O kosztach procesu orzekł stosując regulację art. 98 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyła **pozwana (...) Spółka Akcyjna w S.** w części oddalającej powództwo

i orzekającej o kosztach procesu, która wносиła o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Zarzucił, że popełniono błędy w ustaleniach faktycznych, polegające na przyjęciu, że :

- pozwany był zobowiązany do zorganizowania sprzedaży samochodu powoda, podczas gdy takie zobowiązanie na pozwanym nie ciążyło oraz że powód sprzedał samochód za cenę 300zł za zgodą pozwanej,

- pracownik pozwanej poinformował powoda, że pozwana wypłaci mu odszkodowanie stanowiące różnicę pomiędzy rzeczywistą wartością wraku a ceną za jaką powód sprzedał samochód.

Ponadto zarzucał, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe regulację art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę materiału dowodowego i danie wiary niewiarygodnym wyjaśnieniom powoda oraz zeznaniom świadka,

że pozwana poleciła sprzedać samochód za cenę 300zł lub że wyraziła zgodę na taką sprzedaż

oraz że wbrew opinii biegłego ustalono „wartość samochodu po szkodzie”

na kwotę 300zł, gdy z opinii wynika, że posiadał on wartość co najmniej 7.650zł

Zarzucał także, że naruszono prawo materialne, regulacje:

- art. 806 1 k.c. „poprzez pominięcie wynikającej z niego wykładni, iż ubezpieczyciel zobowiązany jest do zapłaty określonego w umowie ubezpieczenia,

w konsekwencji pominięcie § 16 i 23 OWU, z których wprost wynika wartość tego odszkodowania,

- art. 822 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy pozwany odpowiada

z tytułu odpowiedzialności cywilnej, a powód jest osobą trzecią w rozumieniu niniejszego przepisu,

- art. 363 § 1 i 2 k.c. k.c. oraz poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy zakres należnego powodowi odszkodowania określa umowa.

Sąd odwoławczy ustalił i zważył co następuje:

Powództwo zostało między innymi oparte na twierdzeniu powoda,

iż powód został telefonicznie poinformowany przez pracownika pozwanej (konsultanta obsługującego uruchomioną przez pozwaną dla jej klientów linię telefoniczną), że „w celu ubiegania się o wypłatę pełnego odszkodowania musi złomować pozostały wrak i przedstawić ubezpieczycielowi dokumentację potwierdzającą ze złomowanie i wyrejestrowanie pojazdu i dopiero wówczas ubezpieczyciel może ponownie rozpatrzyć kwotę odszkodowania”.

Dlatego w kontekście pozostałych twierdzeń podstawy faktycznej powództwa dochodzone roszczenie może mieć źródło zarówno w reżimie prawnym łączącej strony umowy „autocasco” jak i w reżimie odpowiedzialności deliktowej za szkody powstałe w majątku powoda z winy osoby podejmującej za nią czynności (art. 430 k.c.).

Ustalenia składające się na podstawę faktyczną orzeczenia mają podstawę w informacjach zawartych we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia źródłach dowodowych, których ocena jest logiczna

i wbrew temu co zarzuca apelacja mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów.

W szczególności prawidłowe jest - zakwestionowane w apelacji

i mające kardynalne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy - ustalenie,

że pracownik pozwanej poinformował powoda, że pozwana wypłaci mu odszkodowanie stanowiące różnicę pomiędzy rzeczywistą wartością wraku a ceną za jaką powód złomuje samochód oraz że powód sprzedał samochód za cenę 300zł za zgodą konsultantów pozwanej.

Na tę okoliczność powód zaoferował Sądowi dowody: ze znajdujących się w aktach szkodowych pozwanej nagrań z przeprowadzonych przez niego

z konsultantami pozwanej rozmów telefonicznych (powód podał dane konsultantów, daty i godziny przeprowadzonych z nimi rozmów), zeznań świadka A. Ł. (żony powoda), z przesłuchania powoda oraz wniósł

o zobowiązanie pozwanej do przedłożenia nagrań z przeprowadzonych

przez niego z jej konsultantami rozmów telefonicznych.

Powód składając zeznania potwierdził przytoczoną przez niego

w podstawie faktycznej powództwa wersję przebiegu przedmiotowych zdarzeń, która została potwierdzona w zeznaniach świadka A. Ł. (świadek zeznała, że powód przeprowadził sporo rozmów z konsultantami pozwanej w trakcie których „polecono mu ze złomować samochód”).

Przedstawioną przez niego wersję zdarzeń potwierdza również logika ich przebiegu, gdyż trudno zakładać, żeby powód prowadząc rozmowy telefoniczne z konsultantami pozwanej zdecydował się złomować wrak samochodu bez uzyskania od nich informacji o możliwości uzyskania pełnego odszkodowania w przypadku jego złomowania oraz jego późniejsze konsekwentne postępowanie i dochodzenie przez niego pełnego odszkodowania

w sytuacji, gdy przedstawiona przez niego wersja wydarzeń mogła w każdej chwili zostać zweryfikowana przez odsłuchanie nagrań z przeprowadzonych przez niego rozmów telefonicznych z konsultantami pozwanej, czy to w drodze zaoferowania Sądowi przez powoda dowodów z zeznań konsultantów

w charakterze świadków, czy też z kart ich pracy (pozwoliłoby to ustalić

czy rzeczywiście pracowali oni w czasie wskazywanym przez powoda).

Pomimo formalnego zobowiązania Sądu pozwana nie przedstawiła nagrań z tych rozmów oraz nie zaoferowała mu pozostałych wskazanych dowodów.

Dlatego – w materiale sprawy – wiarygodność zeznań powoda

i świadka A. Ł. w omawianej części nie została w żaden sposób podważona przez pozwaną i oceniane ustalenia są prawidłowe.

Wbrew temu co zarzuca apelacja w postawie faktycznej orzeczenia

nie zawarto ustalenia, że powód był zobowiązany do zorganizowania sprzedaży samochodu powoda, stąd też również w tej części zarzuty apelacji odnoszące się do podstawy faktycznej orzeczenia są nieuzasadnione.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął z własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Ze zgromadzone w sprawie materiału wynika, że strony łączyła umowa ubezpieczenia „autocasco” samochodu powoda marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

W jej ramach pozwana zobowiązała się wypłacić powodowi odszkodowanie za szkody powstałe w ubezpieczonym samochodzie w wyniku wystąpienia zdarzenia przewidzianego w OWU.

Jego wystąpienie i co za tym idzie powstanie odpowiedzialności pozwanej za skutki uszkodzenia ubezpieczonego samochodu oraz przyjęty sposób likwidacji szkody nie były przez skarżącą kwestionowane,

Dlatego Sąd Rejonowy trafnie ocenił, że jedynymi kwestiami spornymi pomiędzy stronami były zagadnienia wielkości szkody powstałej w majątku powoda oraz jej skompensowanie powodowi przez pozwaną, które zostały przez niego jednak w sposób wadliwy ocenione.

Przy ocenie tych zagadnień umknęło bowiem jego uwadze, iż nie regulują tego bezpośrednio przepisy ustawy lecz postanowienia zawartej przez strony umowy ubezpieczenia „autocasco” i stanowiące jej integralną część przytoczone poniżej postanowienia OWU.

Stosownie do postanowień § 16 OWU w przypadku szkody całkowitej w pojeździe powoda pozwana była zobowiązana ustalić wartość szkody w kwocie równej wartości rynkowej pojazdu z zastrzeżeniem postanowień § 23-25 OWU.

Zgodnie z postanowieniami § 23 ust.1 OWU „Rozmiar szkody całkowitej zmniejsza się o wartość pozostałości, tj. nieuszkodzonych bądź uszkodzonych w niewielkim stopniu i przedstawiających wartość użytkową

i majątkową części lub zespołów pojazdu a także całego pojazdu w stanie uszkodzonym, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku lub sprzedaży, przy czym stosownie do postanowień ust. 3 wartość pozostałości ustala się na podstawie aktualnych cen obowiązujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przy uwzględnieniu stopnia ich zużycia”.

Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 i 3 oraz § 25 OWU (postanowienia § 24 ust. 1 OWU) i jeżeli zadeklarowana przez ubezpieczającego we wniosku ubezpieczeniowym i określona w umowie suma ubezpieczenia jest niższa od wartości rynkowej w dniu szkody,

to odszkodowanie ustalone według zasadach określonych w § 16-24 wypłacone jest w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości rynkowej pojazdu (postanowienia § 25 ust. 1 OWU).

Samochód powoda został przez niego złomowany za zgodą pracownika pozwanej i w chwili obecnej nie sposób ustalić w sposób jednoznaczny wartości „nieuszkodzonych bądź uszkodzonych w niewielkim stopniu i przedstawiających wartość użytkową i majątkową części lub zespołów pojazdu”.

Dlatego w materiale sprawy przyjąć należy – przy uwzględnieniu stanu uszkodzonego samochodu widocznego na załączonych do akt zdjęciach – że wartość pozostałości samochodu powoda odpowiadała ustalonej przez pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym kwocie **7.800zł**, która co należy podkreślić jest zbliżona to wartości uzyskanej w wyniku przeprowadzonej przez pozwaną aukcji internetowej (7.650zł).

Biorąc pod uwagę, że rzeczywista wartość samochodu w chwili jego uszkodzenia wynosiła 26.600zł oraz że powód w wyniku jego złomowania otrzymał kwotę 300zł, szkoda powoda zamyka się zatem kwotą 18.500zł [26.600zł – (7.800zł + 300zł)].

Przy ocenie zasadności powództwa w kontekście omawianego reżimu odpowiedzialności kontraktowej nie ma znaczenia - sporna pomiędzy stronami okoliczność - czy pracownik pozwanej poinformował powoda o możliwości

sprzedaży samochodu za cenę uzyskaną w wyniku przeprowadzonej aukcji internetowej, czy też poinformował powoda, że pozwana wypłaci mu odszkodowanie stanowiące różnicę pomiędzy rzeczywistą wartością wraku a ceną za jaką powód złomuje samochód, gdyż powód będąc właścicielem pozostałości samochodu mógł nimi swobodnie dysponować i dla oceny zasadności powództwa

w kontekście tego reżimu prawnego znaczenie ma tylko rzeczywista wartość pozostałości a nie cena uzyskana w wyniku ich sprzedaży (złomowania).

W sprawie bezspornym jest, że z tytułu odszkodowania pozwana wypłaciła powodowi łącznie kwotę 18.900zł (13.700zł + 5.200zł).

Kwota ta przewyższa wskazaną powyżej wysokość szkody i tym samym pozwana - w wykonaniu łączącej strony umowy – w pełni zaspokoiła przysługujące mu z mocy łączącej strony umowy roszczenia o naprawienie szkody powstałej w jego majątku w wyniku uszkodzenia ubezpieczonego samochodu.

Przytoczona powyżej okoliczność poinformowania powoda przez kon-sultanta pozwanej, że skarżąca wypłaci mu odszkodowanie stanowiące różnicę pomiędzy rzeczywistą wartością pozostałości samochodu a ceną za jaką powód uzyska z jej złomowania doprowadziła jednak do niekorzystnego dla niego rozporządzenia tymi pozostałościami, a to z kolei spowodowało powstanie w jego majątku uszczerbku majątkowego.

Uszczerbek ten stanowi stratę w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. i jest równoważny różnicy pomiędzy faktyczną wartością pozostałości samochodu

a uzyskaną przez powoda w wyniku ich złomowania ceną, która zamyka się kwotą 7.500zł (7.800zł – 300zł).

Jego powstanie było spowodowane przez osoby którym pozwana powierzyła wykonywanie czynności w jej imieniu i które przy ich wykonywaniu była nadzorowana przez jej organy (podlegały kierownictwu jej organów i miały obowiązek stosować się do ich wskazówek).

Do wadliwego poinformowania powoda przez konsultantów pozwanej doszło przy wykonywaniu powierzonych im przez pozwaną czynności i tym samym stosownie do regulacji art. 430 k.c. pozwana ponosi odpowiedzialność

za powstałą w wyniku tego –wyliczoną powyżej - szkodę w majątku powoda.

Dlatego w przypadku żądania głównego powództwo było w pełni uzasadnione, co wobec jego uwzględnienia tylko w części (w kwocie 7.400zł) czyni w tym zakresie apelację bezzasadną w rozumieniu regulacji art. 385 k.c.

i z mocy tej regulacji prowadziło w tej części do jej oddalenia.

W sposób wadliwy orzeczono jednak o należnych powodowi od pozwanej odsetkach ustawowych za opóźnienie się pozwanej w zapłacie zasądzonej należności głównej.

W sytuacji bowiem, gdy powództwo ma swe prawne uzasadnienie

w reżimie odpowiedzialności deliktowej a nie w reżimie odpowiedzialności kontraktowej, stosownie do regulacji art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c. należą się one powodowi dopiero od dnia następnego po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu (dowód doręczenia k - 36 akt).

Dlatego w części zasądzonej odsetki ustawowe od zasądzonej należności głównej za okres do dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu powództwo było bezzasadne.

Czyni to podanym zakresie apelację uzasadnioną i prowadziło do zmiany zaskarżonego orzeczenia w oparciu o regulację art. 386 § 1 k.c. przez oddalenie powództwa.

Reasumując zaskarżony wyrok jest w części wadliwy i dlatego zmieniono go w sposób wskazany w sentencji w oparciu o regulację art. 386

§ 1 k.p.c. a w pozostałym zakresie odpowiada on prawu i dlatego w tej części apelację jako bezzasadną oddalono na mocy art. 385 k.p.c.

Sprostowania niedokładności orzeczenia o kosztach procesu dokonano w oparciu o regulację art. 350 § 1 i 3 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację art. 98 § 1 k.p.c. i § 13 ust. 1 pkt 1 i § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 09 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1348, z późniejszymi zmianami) biorąc pod uwagę, iż pozwana uległa w całości w postępowaniu odwoławczym i powinna zwrócić powodowi poniesione przez niego w tym postępowaniu koszty zastępstwa procesowego przez fachowego pełnomocnika

SSR (del) Ewa Buczek - Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Barbara Braziewicz